

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 645

van **RITA MOORS**

datum: 1 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Project Einsteintelecoop - Onderzoek naar financieringsbron

Het project Einsteintelecoop, waar ik het in de commissie bij toenmalig bevoegd minister Crevits al meermaals over had, is een uniek wetenschappelijk miljardenproject dat zwaartekrachtsgolven in het heelal kan bestuderen en ons mogelijk meer inzicht kan geven in de oerknal. Het betreft een grote opportuniteit voor Limburg, gelet op de potentiële economische return en de extra directe en indirecte tewerkstelling.

Het binnenhalen van zo'n prestigieus project zou betekenen dat Limburg zich definitief kan profileren als kennisregio. De provincie hoopt samen met Nederland en Duitsland de Einsteintelecoop te bouwen. Maar er zijn kapers op de kust want ook Sardinië is in de running om het project binnen te halen. We moeten dus zien dat we tegen 2024 een zo sterk mogelijke kandidatuur bij het ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) afleveren. Om die kandidatuur voor te bereiden, werd er ook al een coördinator aangesteld. Maar feit is dat we nog achterlopen op bijvoorbeeld Nederland, dat al 1 miljard euro vrijmaakte ter voorbereiding van het project. Willen we die Einsteintelecoop echt naar onze Euregio halen, dan moeten we dringend ook op die kar springen.

1. Zal de minister een versnelling hoger schakelen wat betreft het project Einsteintelecoop?
2. Binnenkort zullen er voor Limburg Europese fondsen zoals EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en Interreg beschikbaar zijn.

Zal de minister onderzoeken of die ingezet kunnen worden als financieringsbron voor het project?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 645 van 1 juni 2022

van **RITA MOORS**

1. Ik dank u voor de interesse die u betoont in de Einsteintelecoop. Ik deel uw mening dat dit uniek wetenschappelijke infrastructuurproject ook een socio-economische meerwaarde kan realiseren. Maar zoals u zelf ook aangeeft, gaat het hier om een miljardenproject.

Vandaar dat we dit ook doordacht aanpakken door een coördinator aan te stellen bij het FWO, die als kernopdracht alle dimensies van dit complex dossier in kaart moet brengen. Want naast de wetenschappelijke en economische aspecten, spelen er ook juridische en omgevingsfactoren mee. Het in kaart brengen moet de Vlaamse regering dus toelaten om een weloverwogen en onderbouwde beslissing te nemen over de vraag of Vlaanderen steun moet verlenen aan een Belgische kandidatuurstelling samen met Nederland en Duitsland en zo ja, hoe de financiering er moet uitzien.

Ik zou dus niet zeggen dat wij achterlopen op onze buurlanden want de Nederlandse financiering die u aanhaalt is immers ook gekoppeld aan voorwaarden en werd dus slechts voorwaardelijk toegekend. De voorwaarden gaan onder andere over een sterkere argumentatie voor socio-economische return. Het is exact dat soort argumentatie dat onze coördinator nu aan het bekijken is. Ook Duitsland heeft tot dusver nog geen beslissing genomen.

Ik hoop dat ik u hiermee overtuig van het belang dat ik hecht aan de Einsteintelecoop, met oog voor alle opportuniteiten die het met zich meebrengt. Maar ik hoop tegelijkertijd dat u ook akkoord gaat dat we dit miljardendossier voldoende grondig moeten voorbereiden, door dit in kaart te brengen om zo een doordachte beslissing te maken. Met een grondige voorbereiding staan we ook sterker in eventuele onderhandelingen met Nederland en Duitsland om een voorstel uit te werken.

2. De kaders en operationele programma voor EFRO Vlaanderen en EFRO Interreg worden momenteel door de Europese Commissie gescreend. De oriëntaties en inhoud van deze kaders en programma's zijn duidelijk. Het gaat telkens om instrumenten die gericht zijn op het ondersteunen van een breed palet aan additionele acties binnen de thematieken Slimmer Europa en Duurzamer Europa. Het zijn ook instrumenten die gericht zijn op het ondersteunen van zaken die zich afspelen "dicht tegen de markt" of in het jargon "de hogere TRL levels".

Gezien de relatief beperkte financiële omvang van de EFRO middelen lijkt het niet realistisch dat deze middelen voldoende zijn voor de eigenlijke bouw van het miljardenproject de zware onderzoeksinfrastructuur zelf die de ET vormt. In de periode 2014-2020 wel al enkele flankerende of voorbereidende projecten rond ET gefinancierd met EFRO-middelen Interreg in Limburg. Het betreft dan voornamelijk projecten die in de eerste plaats de kennis en kunde van de voorlopige kandidaatregio's moeten aantonen.